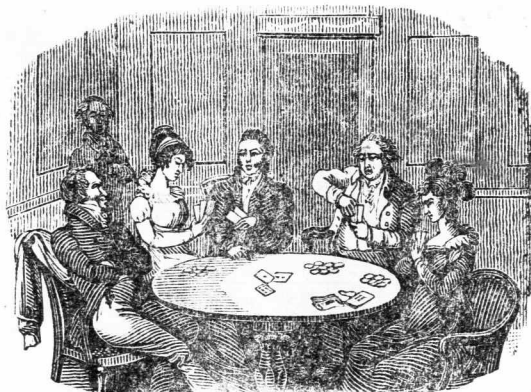


μεταλλικά σκεύη, καὶ φιλοσοφικά ὄργανα. Ὑπάρχει καὶ ἐργοστάσιόν τι φαρμακείων εἰς ἓν ἀπὸ τὰ προάστεια, ὅπου δουλεύουν 600 ἐργάται. ἐκ τῶν ὁποίων ἑκατὸν εἶναι ζωγράφοι. Ἀπὸ δὲ τὰ ἐξαγόμενα τῆς Βιέννης φορτώνονται 6,000 πλοιάρια, καὶ 2,000,000 ἀμύξια.

Τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βιέννης ἐθεμελιώθη τὸ 1437· ἔχει 45 καθηγητὰς καὶ τινὰς ἄλλους διδασκάλους· ἀνήκουν δὲ εἰς αὐτὸ ἀνατομικόν τι θέατρον, ἀστεροσκοπεῖον, βιβλιοθήκη, καὶ ἄλλα καταστήματα. Εὐρίσκονται δὲ εἰς τὴν πόλιν ταύτην καὶ τρία γυμνάσια, παραδιδόντα τὴν Λατινικὴν ἢ Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, φυσικὴν ἱστορίαν, ἀριθμητικὴν, γεωγραφίαν, ἱστορίαν, καὶ τὰ στοιχεῖα τῶν μαθηματικῶν. Ὡς προ-παρασκευαστικὴ εἰς τὸ γυμνάσιον ὑπάρχει τυπικὴ τις σχολή, διδάσκουσα τὴν ἀνάγνωσιν, καλλιγραφίαν, καὶ ἀριθμητικὴν, πρὸς δέκα φλωρίνια κατ' ἔτος· διὰ δὲ τοὺς πτωχοὺς ὑπάρχουν ἐξήκοντα σχολεῖα, ὅπου διδάσκονται τὰ αὐτὰ μαθήματα μὲ ὀλιγότερον μισθόν. Ἐκτὸς τούτων εἶναι ἡ Θηρεσιανὴ ἀκαδημία διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἐγγενῶν τέκνων, ἔχουσα εἰκοσιδύο καθηγητὰς, δέκα διδασκάλους τῶν νεωτέρων διαλεκτῶν, καὶ διαφόρους ὑποδιδασκάλους· προσέτι, αὐτοκρατορικαὶ ἀκαδημίαι τῆς ἱατρικῆς, αὐτοκρατορικαὶ στρατιωτικαὶ ἀκαδημίαι, ἡ αὐτοκρατορικὴ ἀκαδημία τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, ἥτις ἐγέννησε διαφόρους ἐπισήμους μαθητὰς· καὶ τελευταῖον, τὸ καλούμενον αὐτοκρατορικὸν πολυτεχνικὸν διδακτήριον, παραδίδον εἰς τεχνίτας τὰ περὶ τεχνῶν καὶ χειροτεχνημάτων.

Ὑπερεπαίνεται ἡ Βιέννα διὰ τὴν ἀπὸ ψωμοζήτας ἐλευθερίαν τῶν ὁδῶν τῆς, προερχομένην ἐκ τῆς αὐστηρᾶς ἀστυνομίας καὶ τῶν ἐλεημονητικῶν καταστημάτων. Τὸ γενικὸν νοσοκομεῖον εἶναι μεγαλοπρεπές, ἐξαρχοὺν διὰ περίπου 2000 ἀρρώστους· τέσσαρες ἱατροὶ καὶ τέσσαρες χειρουργοὶ κατοικοῦν πάντοτε εἰς αὐτό. Ὑπάρχει δὲ καὶ βρεφοτροφεῖόν τι, καὶ φρενοκομεῖον, καὶ καταστήματα διὰ τοὺς κωφοὺς καὶ ἀλάλεις, ὡς καὶ διὰ τοὺς τυφλοὺς.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Βιέννης συμποσοῦται εἰς περίπου 310,000, ἐκτὸς τῆς φρουρᾶς καὶ τῶν παρεπιδημούντων ξένων. Οἱ κάτοικοι ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἶναι Γερμανοί· εὐρίσκονται δὲ καὶ τινες Γραικοί, Ἰταλοὶ, Πολonoὶ, Σέρβοι, Οὐγγροὶ, Τοῦρκοι, κτλ. Ἡ φρουρά συνήθως περιλαμβάνει 12,000, οἱ δὲ παρεπιδημούντες ξένοι εἶναι ἀπὸ 15,000 ἕως 20,000. Λέγεται ὅτι κατὰ μέσον ὅρον ἀποθνήσκει ἐτησίως ἓνας εἰς τοὺς εἰκοσιεῖς. Ἡ δὲ ποσότης τῶν ἀναλισκομένων ζωοτροφῶν εἶναι περίπου 32,500 βόδια, 67,000 μόσχοι, 120,000 ἀρνία, καὶ 71,500 χοιρίδια κατ' ἔτος.



ΤΑ ΤΥΧΗΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ. Μοῦ μένει ἀκόμη εἰς τὴν μνήμην ἡ παρατήρησις, τὴν ὁποίαν ἔκαμες πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὅτι οἱ φρόνιμοι ἔχρηστοι πολῖται ὄλων τῶν αἰῶνων καὶ ὄλων τῶν ἐθνῶν ἀπέκτησαν καὶ ἀποκτοῦν τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα, ἐπιμελῶς καταγινόμενοι ἕκαστος εἰς τὸ ἰδίον του ἔργον. Τοῦτο μὲν εἶναι ἀλήθεια προφανεστάτη. Πλὴν εἶσαι, φίλε μου, βέβαιος, ὅτι λανθάνονται διόλου οἱ κρίνοντες τὰ τυχερὰ παιγνίδια συντομωτέραν καὶ ὁμαλωτέραν ὁδὸν εἰς τὸν πλοῦτον;

ΕΥΒΟΥΛΟΣ. Τί μ' ἐρωτᾷς; Ἀμφιβάλλεις ἀρὰ γε;

ΕΥΘ. Τὴν στιγμήν ταύτην, ὅχι· ἀλλ' ὅταν βλέπω τὴν τράπεζαν καλυμμένην ἀπὸ φλωρία, σαλεύονται ὀλίγον τὰ φρονήματά μου.

ΕΥΒ. Ἐλπίζεις τότε ἴσως, ὅτι, ἂν ἐπαίξεις, ἤθελες κερδήσειν.

ΕΥΘ. Ναί· καὶ πολὺ ἐλκύομαι ἀπὸ τοῦ χρυσὸς τὴν λαμπρότητα νὰ δοκιμάσω τὴν τύχην μου.

ΕΥΒ. Ἐλα λοιπόν, ἄς υποθέσωμεν ὅτι ἀπόψε ἐμβαίνεις εἰς τὸ παικτικὸν στάδιον, καὶ εἰς μίαν ἐβδομάδος διάστημα ἀποκτᾷς χίλια φλωρία· ποσότητα, μὲ τὴν ὁποίαν μόλις ἤθελαν ἐξισωθῆν οἱ μισθοὶ τῶν κόπων σου εἰς ἑπτὰ ἔτη.

ΕΥΘ. Βλέπεις πόσον ἐργήγορα ἠμποροῦν νὰ πλουτήσω;

ΕΥΒ. Ναί· ἀλλὰ στοχάσασ τὰ ἐπακολοθήματα. Ἡθελες ἀμελήσῃς τὴν τέχνην σου· διότι τὰ ἐξ αὐτῆς κέρδη, παραβαλλόμενα μὲ τὰ ἐκ τῆς τύχης, ἤθελαν σὲ φαίνεσθαι εἰς ἄκρον εὐκαταφρόνητα. Εἰς τὸν παίκτην, φίλε μου, φαίνεται ἄτοπον, νὰ κοπιᾷ ὁλόκληρον ἡμέραν διὰ νὰ κερδήσῃ ἐν ἡμέρᾳ ἢ πέντε φλωρία, ἐνῶ εἰς μίαν νύκτα ἐμπορεῖ νὰ κερδήσῃ ἑκατὸν.

ΕΥΘ. Καὶ τῶντι ἄτοπον εἶναι.

ΕΥΒ. Βέβαια· λέγει καὶ ἡ παροιμία, Ὅποιος κυνηγεῖ δύο λαχοὺς, οὐδὲ τὸν ἓνα πιάνει. Ὅσοι ἀφίναν τὸ στάδιον τῆς βιομηχανίας, ἔμβαίνουν εἰς τὸ τῆς τύχης, τὸ κρίνουν φρονιμώτερον νὰ περιμένωσι τὰ πλοῦτη μόνον ἀπὸ τὴν μεγαλοδωρίαν ταύτης. Ἀλλ' ἡ τύχη χαρίζει μὲν τοὺς

θησαντοῦς, φέρει ὅμως καὶ τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν. Καὶ σὺ, λοιπὸν, ἡ θ ε λ ε ς ὑ π ό κ ε ι σ θ α ι ἀ κα τ α πα ύ σ τ ω ς εἰς τὸ ν ᾶ χ ᾶ σ η ς ὁ λ η ν σ ο υ τ ῆ ν π ε ρ ι β σ ί α ν. Τὸν κίνδυνον τοῦτον πρέχεν ὅλοι οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὰ τυχηρὰ παιγνίδια.

ΕΥΘ. Ἡ ἀπόφασίς των εἶναι, Ἡ Οὐδέν, ἢ Πολλά.

ΕΥΘ. Καὶ ἂν ἐξετάσῃς, θέλεις εὐρεῖν ὅτι πολὺ μεγαλύτερος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὅσοι καταπύσσονται τὸ οὐδέν. Ἀφοῦ δὲ φθάσωσιν εἰς τοῦτο, ποῖος τοὺς ἐλεεῖ; Μήπως εἶναι ἐλέου ἄξιοι; Ποῖος δὲ τοὺς ἐμπιστεύεται;

ΕΥΘ. Ὅλοι τοὺς καταφρονοῦν, καὶ τοὺς νομίζουν ὅτι πάσχουν ἄξια τῆς ἀνοησίας των. Τινες ὅμως καὶ ἀποκτοῦν διὰ τῆς αἰσχροκερδείας ταύτης.

ΕΥΘ. Μήπως αὐτῶν ἡ κατάστασις εἶναι προτιμητέα; Ἰλουτός, κατὰ τρόπον τοιοῦτον ἀποκτηθεὶς, χρησιμεύει μᾶλλον πρὸς ἀπώλειαν παρά πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἀποκτήσαντος. Περί αὐτῶν εἶναι ἀληθέστατον, ὅτι ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὀλεθρον καὶ ἀπώλειαν.

ΕΥΘ. Κατὰ τὴν γνώμην σου λοιπὸν, χρηματικῶς θεωρούμενα, τὰ τυχηρὰ παιγνίδια εἶναι βλαβερά.

ΕΥΘ. Ὅχι μόνον χρηματικῶς, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντα ἄλλον τρόπον. Ὁ παίκτης φ θ ε ῖ ρ ε ι τὴν ὑ γ ε ῖ α ν μὲ τὰς ἀμέτρους ἀγρυπνίας, καὶ μὲ τὴν ἀδιάκοπον τοῦ πνεύματος ταραχήν. Νομίζεις ὅτι στιγμήν εἶναι ἡσυχος; Τὰ παιγνίδια διαλογίζεται ἐξυπνος, ταῦτα ὀνειρεύεται κοιμώμενος. Πόσον ἀξιοθρήνητος μεταβολὴ ἡ συμβᾶσα εἰς τὸν φίλον μας Α—, ἀφοῦ ἐκνριεῖθη ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο! Τὸν ἐνθυμεῖσθαι πρότερον, πόσον ἱλαρῶς κατεγίνετο τὴν ἡμέραν εἰς τὸ ἔργον τε, πόσον εὐδαίμων ὑπέστρεφε τὴν ἐσπέραν εἰς τὸν οἶκον, μὲ πόσῃν χαρὰν ἔτρεχαν τὰ τέκνα του νὰ τὸν δεχθῶσι, καὶ μὲ πόσῃν ἀγαλλίασιν τὰ ἐθεώρει οὗτος. Πέποτε δὲν ἀπέλαυε τόσῃν ἡδονῇ, ὅσῃν εἰς τὸν κόλπον τῆς οἰκογενείας του. Ἀλλὰ τώρα τὴν νύκτα τὴν ἐξοδεύει μὲ τοὺς ἀσώτους συμπαίκτας του, τὸ πλείοντον τῆς ἡμέρας κοιμᾶται, καὶ πάντοτε τόσον εἶναι θυμώδης καὶ δύσκολος, ὥστε τὰ τέκνα του τὸν φεύγουν πλησιάζοντα, καὶ ἡ καλὴ του σύζυγος στέκει τρέμσα ἐμπροσθέν του. Ὀλοτέλα μετεμορφώθη.

ΕΥΘ. Ὁρθά! Παραστένεις, λοιπὸν, τὸ παιγνίδιον θανατηφόρον καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο, φίλε μου, πολλοὶ παίζουσιν, καὶ τινες μὲ ἡλικίαν καὶ φρόνησιν.

ΕΥΘ. Δὲν δείχνουν βέβαια πολλὴν φρόνησιν εἰς τοῦτο· ἐπεὶ καὶ τὸν χαρακτήρα των ἐξευτελίζουν, καὶ, ἂν δύνανται τόσον νὰ χαλιναγωγῶσι τὸ πάθος των, ὥστε νὰ μὴ πέσωσιν αὐτοὶ εἰς σημαντικὴν τινὰ ζημίαν, φέρουν ὅμως ἄλλοις εἰς παντελὴ ὀλεθρον διὰ τοῦ κακοῦ των παραδείγματος. Ἄς μὴ κλείωμεν, φίλε, τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ τοῦ φωτός τῆς ἀληθείας. Τὸ παιγνίδιον ζοφεῖ τὸν νοῦν, ἐξορίζει τὴν θεοσέβειαν ἀπο τὴν ψυχὴν διὰ τῶν ὀρκῶν καὶ βλασφημιῶν, φέρει γενικῶς εἰς τὴν ἀπάτην, τὸ ψεῦδος, τὰς βεβήλους φωνάς, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὴν μέθην· εἰς ἓνα λόγον, ἔχει φυσικὸν ἰδίωμα νὰ ἐξασθενίσῃ τὸν νοῦν, καὶ νὰ φθείρῃ τὴν καρδίαν.

ΕΥΘ. Ἄρα, ψυχικῶς, νοερῶς, σωματικῶς, καὶ χρηματικῶς θεωρούμενα, τὰ τυχηρὰ παιγνίδια εἶναι κάκιστα.

ΕΥΘ. Λεῖπε λοιπὸν ἀπ' αὐτὰ, καὶ εὖχου νὰ λείψωσιν ὅλοι.

ΕΥΘ. Εὖχομαι! εὖχομαι!

Οἱ ἀρχαῖοι Πέρσαι, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, ἐνόμιζαν αἰσχιστὸν τὸ ψεῦδεσθαι· δεύτερα δὲ τὸ ὀφείλειν χρὸς, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἰνεκα, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν ὀφείλοντα καὶ τι ψεῦδος λέγειν. Οἱ σημερινοὶ Πέρσαι, ἐκ τοῦ ἐναντίου, εἶναι ὅλως δεδομένοι εἰς τὸ ψεῦδος καὶ τὴν δολιότητα.—Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ βάσις τῆς ἀρετῆς· ὅπου αὕτη λείπει, ἐκεῖ μὴ ζητῆς ἥθη χρηστά. Πόσον ἀξιολύπητοι οἱ δι' ὀχνηζόμενοι, ὅτι διὰ νὰ ζήσωσιν ἀνάγκη πᾶσα νὰ ψεύδωνται! Ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης συγκαταριθμεῖ τοὺς ψεύστας μὲ τοὺς δειλοὺς, καὶ ἀπίστους, καὶ ἐβδελυμένους, καὶ φονεῖς, καὶ πόρνους, καὶ φαρμακεῖς, καὶ εἰδωλολάτρας. Ἀποκ. κ. 8.

Ἡ δὲ οὐδέν, οὐδὲ μουσικώτερον

Ἔσθ' ἢ δύνασθαι λαιδορῶμενον φέγειν.

Ὁ λαιδορῶν γὰρ, ἐὰν ὁ λαιδορῶμενος

Μὴ προσποιῇται, λαιδορεῖται λαιδορῶν.

ΚΑΛΗ ΣΥΜΒΟΛΗ.—Ὅσον ἡσυχώτερα καὶ εἰρηνικώτερα διάγομεν, τόσον καλῆτερα καὶ διὰ ἡμᾶς καὶ διὰ τοὺς γείτονάς μας. Σχεδὸν πάντοτε τὸ φρονιμώτερον καὶ συμφερότερον εἶναι, ἐὰν τις μᾶς ἀπατᾷ, νὰ λείπωμεν εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ πᾶσαν μ' αὐτὸν ληψοδοσίαν· ἐὰν μᾶς ὑβρίζῃ, πλεον νὰ μὴ τὸν συναναστρεφώμεθα· ἐὰν μᾶς σικοφαντῇ, νὰ ζῶμεν εἰς τρόπον, ὥστε κἀνεὶς νὰ μὴ τὸν πιστεύῃ. Ὅποιος καὶ ἂν ᾖ, καὶ ὅπως καὶ ἂν μᾶς βλάπῃ, τὸ φρονιμώτερον γενικῶς εἶναι νὰ τὸν παραιτῶμεν. Ἀδύνατον νὰ φερθῇ καλῆτερα ὁ ἀδικούμενος παρά κατὰ τὸν ἀπατῇ τοῦτον καὶ ἀτάραχον τρόπον.